

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/65/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114225713
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3114225713.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobkyne C., proti žalovanému S. o určenie neplatnosti zmluvy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 28. októbra 2016, č.k. 16C/234/2014-60, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 28. októbra 2016, č.k. 16C/234/2014-60 súd prvej inštancie výrokom I. určil, že zmluvná podmienka vo Všeobecných obchodných podmienkach zmluvy o poskytnutí pôžičky č. XXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 26.06.2012 uvedená v bode 14.24 v znení: "Klient a Povinný na jednej strane a Spoločnosť na strane druhej (Strany) sa dohodli, že všetky spory vzniknuté zo Zmluvy a/alebo Zmluvy o zabezpečení a v súvislosti s ňou budú riešené dohodou Strán. Ak nedôjde k dohode podľa predchádzajúcej vety, akýkoľvek spor, nárok alebo rozpor vzniknutý zo Zmluvy a/alebo Zmluvy o zabezpečení alebo v súvislosti s ňou (vrátane všetkých otázok týkajúcich sa jej existencie, platnosti alebo ukončenia) budú rozhodované U.lebo G. alebo G. alebo príslušným všeobecným súdom." je neprijateľná a z toho dôvodu neplatná. Výrokom II. určil, že zmluvná podmienka vo Všeobecných obchodných podmienkach zmluvy o poskytnutí pôžičky č. XXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 26.06.2012 uvedená v bode 11.2 v znení: "Spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky. V 30-ty deň po dobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou." je neprijateľná a z toho dôvodu neplatná. Výrokom III.a IV. určil, že spotrebiteľský úver zo zmluvy o poskytnutí pôžičky č. XXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 26.06.2012 je bezúročný a bez poplatkov a že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o poskytnutí pôžičky č. XXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 26.06.2012 je neplatná. Výrokom V. vo zvyšku zamietol žalobu. Výrokom VI. rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke č. XXXXXX zo dňa 26.06.2012 eventuálne, že zmluva o pôžičke č. XXXXXX zo dňa 26.06.2012 je bezúročná a bez poplatkov. Existencia právnej neistoty žalobkyne ako spotrebiteľa ohľadne toho, z ktorých ustanovení zmluvy jej plynú finančné záväzky vo vzťahu k žalovanému odôvodňuje podľa presvedčenia súdu prvej inštancie aj jej naliehavý právny záujem na určení toho, čoho sa žalobkyňa v konaní domáhala. Vzhľadom na to, že na základe žalobou napadnutej dohody o zrážkach zo mzdy si žalovaný môže uplatniť ako veriteľ svoje právo a požiadať zamestnávateľa žalobkyne o realizáciu zrážok zo mzdy, dospel k záveru, že žalobkyňa preukázala existenciu

naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nakoľko bez určenia neplatnosti uvedených dohôd o zrážkach zo mzdy by právne postavenie žalobkyne ako dlžníka bolo neisté a súčasne by bolo ohrozené právo žalobkyne na disponovanie so mzdou. Je nepochybné, že zmluva o pôžičke č. XXXXXX uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 26.06.2012 je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 C. zákonníka, zároveň ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti celej zmluvy o pôžičke. Z predloženej zmluvy o pôžičke č. XXXXXX zo dňa 26.06.2012 vyplýva, že túto uzavrel žalovaný ako veriteľ so žalobkyňou ako dlžníkom a na základe tejto zmluvy prenechal žalobkyňi finančné prostriedky vo výške 1.600 Eur. Žalobkyňa so zmluvou zaviazala do júna 2017 žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť s dohodnutou odplatom spočítavajúcou v úroku. Súd prvej inštancie preskúmal uzavretú zmluvu o pôžičke a všeobecné obchodné podmienky žalovaného platné od 01.10.2010 (ďalej len VOP) a zistil, že uzavretá zmluva o pôžičke obsahuje všetky podstatné náležitosti a ich platné dojednanie žiadna zo strán nespochybnila. Súd prvej inštancie však zistil, že k zmluve o pôžičke pripojené VOP obsahujú v bodoch 11.2. a 14.24. neprijateľné zmluvné podmienky. Posúdenie uvedených podmienok ako neprijateľných, a teda neplatných, sa nedotýka podstatných náležitostí zmluvy o pôžičke ako právneho úkonu, preto súd žalobe v časti o neplatnosť bodov 11.2. a 14.24. VOP vyhovel a vo zvyšnej časti žalobu o neplatnosť zmluvy zamietol. V bode 11.2. VOP bola dojednaná zmluvná pokuta pre prípad omeškania klienta so splatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky, a to vo výške 10% z dlžnej splátky. Súd prvej inštancie ohľadom uvedenej zmluvnej pokuty vyhodnotil, že jej dojednanie je neplatné z dôvodu, že nie je v súlade so znením § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka súčasťou vlastného textu spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorú spotrebiteľ pripojuje svoj podpis, ale je súčasťou vopred pripravených VOP. Skutočnosť, že v čl. VII zmluvy žalobkyňa prehlásila, že so zmluvnou pokutou súhlasí, nezakladá jej písomné dojednanie, keďže v tomto texte nie je určená výška pokuty, ani v ňom nie je určený spôsob jej určenia. V bode 14.24. VOP bola uvedená rozhodcovská doložka. Podľa tejto doložky mali zmluvné strany v prípade, ak nedôjde k dohode, akýkoľvek spor, nárok alebo rozpor vzniknutý zo zmluvy alebo v súvislosti s ňou rozhodovať niektorý z uvedených troch rozhodcovských súdov alebo príslušný všeobecný súd. Uvedená zmluvná podmienka je neprijateľná nielen z dôvodu jej obsahu, ale aj z dôvodu jej umiestnenia vo VOP. V tomto prípade bola rozhodcovská doložka uvedená vo VOP v priamej súvislosti so zmluvou o pôžičke, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa aj Občianskeho zákonníka, pričom ide o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Po preskúmaní veci súd prvej inštancie zistil, že rozhodcovská doložka nebola so žalobkyňou individuálne dojednaná. V danej veci je zrejmé, že žalobkyňa ako spotrebiteľ nemohla meniť formulárovú zmluvu o pôžičke a už vôbec nemohla meniť obsah VOP, ktorý bol platný od 01.10.2010. Žalovaný je v konaní stranou, ktorá nesie dôkazné bremeno na preukázanie toho, že spotrebiteľ si individuálne vyjednal rozhodcovské konanie. Obsah tejto rozhodcovskej zmluvy bol dodávateľom (žalovaným) vopred pripravený pre väčší počet spotrebiteľov a na ich obsahu žalobkyňa nijakým spôsobom neparticipovala. Rozhodcovská zmluva uvedená vo VOP k zmluve o pôžičke zo dňa 26.06.2012 bola uzavretá ako tzv. nevýhradná rozhodcovská zmluva. Súd prvej inštancie po preskúmaní veci zistil, že možnosť voľby súdu pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy. Naopak, ak niektorý spotrebiteľ výnimočne uplatňuje svoje práva, tak využíva - pre neho transparentný štátny súd. O doložku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale, ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu (porov. uznesenia Krajského súdu v Trnave vo veciach sp. zn. 10CoE 153/2011, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17CoE 15/2011, sp. zn. 8CoE 5/2012 a ďalšie). Ohľadom umiestnenia rozhodcovskej zmluvy do bodu 14.24. VOP a zmluvnej pokuty do bodu 11.2. súd prvej inštancie uvádza, že v spotrebiteľských zmluvách je možné uplatňovať Všeobecné obchodné podmienky, avšak toto uplatňovanie má určité formálne aj obsahové obmedzenia. Zásada poctivého konania dodávateľa v spotrebiteľských vzťahoch okrem iného vyžaduje, aby bol text spotrebiteľskej zmluvy dobre čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Uvedená zásada dopadá aj na obchodné podmienky, ktoré sa v praxi spotrebiteľských zmlúv vyskytujú. Obchodné podmienky majú slúžiť predovšetkým tomu, aby nemuseli byť do každej zmluvy vpisované dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Nemajú ale slúžiť tomu, aby sa do nich vkladali v neprehľadnej forme a malým písmom dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých možno predpokladať, že pozornosti spotrebiteľa asi uniknú. Takto by v obchodných podmienkach nemali byť ani ustanovenia o dojednaní rozhodcovskej doložky a ani zmluvnej pokuty pre prípady porušenia záväzkovej povinnosti

zo strany spotrebiteľa. Dojednanie rozhodcovskej zmluvy ako aj zmluvnej pokuty by malo byť súčasťou vlastného textu spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorú spotrebiteľ pripojuje svoj podpis, čo v danom prípade splnené nebolo. Dojednanie VOP o rozhodcovskej doložke je podľa súdu prvej inštancie potrebné vyhodnotiť ako neplatné podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, nakoľko sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a dojednanie VOP o zmluvnej pokute je potrebné vyhodnotiť ako neplatné podľa § 39 a § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka a podľa § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tomto smere súd prvej inštancie poukazuje aj na rozhodovaciu činnosť iných súdov, ktoré vo svojich rozhodnutiach vyhlásili rovnaké znenie bodov 11.2. a 14.24 VOP za neprijateľné, a preto neplatné (rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 11C/330/2014 zo dňa 20.10.2014, Okresný súd Prešov sp.zn. 9C/7/2014 zo dňa 11.08.2014). Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Dohoda musí v zmysle § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka mať písomnú formu a musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Text zmluvy v čl. VII, v ktorom má byť obsiahnutá dohoda o zrážkach zo mzdy, je napísaný veľmi malým písmom pričom po prvom nahliadnutí na uvedený súvislý text jeho forma znechucuje spotrebiteľa dôsledne si ho preštudovať. Súd mal zato, že z textu nie je možné objektívne vyhodnotiť výšku dlhu ani spôsob jeho určenia a ani výšku dohodnutých zrážok, keďže uvedený text odkazuje na zabezpečovanú pohľadávku, ktorá však v samotnom texte dohody o zrážkach zo mzdy nie je špecifikovaná. V dohode o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná a svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech žalobkyne, ktorá je spotrebiteľom. Z textu vyhlásenia čl. VII zmluvy vyplýva, že žalobkyňa súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej zmluve o pôžičke podpísala aj dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom žalovaný nepreukázal, že žalobkyňa bola náležite oboznámená zo strany žalovaného o zabezpečovacom inštitúte v podobe dohody o zrážkach zo mzdy a o následkoch tohto inštitútu. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa sa pri uzavretí zmluvy o pôžičke mohla rozhodnúť iba medzi dvoma možnosťami, a to, že túto zmluvu s vnútenou dohodou o zrážkach z príjmu príjme alebo nie. Z uvedených skutočností dospel súd k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola medzi žalobkyňou a žalovaným uzavretá platne. V tomto smere súd prvej inštancie poukazuje aj na rozhodovaciu činnosť iných súdov, ktoré vo svojich rozhodnutiach vyhlásili rovnaké znenie dohody o zrážkach zo mzdy za neplatné (napr. rozsudok Okresného súdu Brezno sp.zn. 3C/59/2015 zo dňa 29.07.2015). Podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala podľa nej tvrdeného eventuálneho petitu o bezúročnosti a bezpoplatnosti úveru. Rozhodovanie súdu o bezúročnosti a bezpoplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie je rozhodovaním o subsidiárnom nároku k žalobe na určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke a oba tieto žalované petity spôsobujú iné právne následky, preto sa nejedná o eventuality petít, ale jedná sa o dva samostatné žalované nároky, v ktorých pre rozhodnutie o určení bezúročnosti a bezpoplatnosti spotrebiteľského úveru má posúdenie platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere predbežný charakter. Preskúmaním uzavretej zmluvy o pôžičke č. XXXXXX zo dňa 26.06.2012 súd zistil, že táto zmluva neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. a údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. Napriek tomu, že v zmluve o pôžičke je uvedený údaj, že konečná splatnosť je 06/2017, takýto údaj nemožno považovať za údaj o konečnej splatnosti úveru. Z údaju 06/2017 nie je jasný konkrétny deň termínu konečnej splatnosti úveru a nie je z neho ani zrejmý spôsob jeho určenia. V zmluve nie je uvedený ani termín splatnosti prvej splátky a termín splatnosti poslednej splátky. Predmetná zmluva o pôžičke teda neobsahuje ani povinný údaj podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Na základe uvedených skutočností dospel súd k záveru, že uzavretá zmluva o pôžičke č. XXXXXX zo dňa 26.06.2012 neobsahuje údaje podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., a preto je predmetný úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z. bezúročný a bez poplatkov. V zmysle uvedeného žalovaný od žalobkyne nemôže požadovať z uvedenej zmluvy o pôžičke žiaden úrok a žiadne poplatky. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel iba čiastočne, keď niektoré z ustanovení zmluvy vyhlásil za neplatné, dohodu o zrážkach zo mzdy vyhlásil za neplatnú, určil, že uzavretá zmluva o pôžičke je bezúročná a bez poplatkov a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Pri rozhodnutí o nároku na náhradu trov konania postupoval súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 CSP, nakoľko žalobkyňa i žalovaný mali každý vo veci čiastočný úspech, pričom vo vzťahu k žalovaným nárokom bol úspech žalobkyne i žalovaného pomerne rovnaký, preto vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Proti tomuto rozsudku do výrokov I.- IV. podal žalovaný včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie eventuálne zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietne. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie a nesprávny procesný postup. Poukazoval, že zákon platný a účinný v čase podpisu Zmluvy o pôžičke nepožadoval samostatné rozpisovanie výšky, počtu a termínov splatnosti úrokov, istiny. Nevyžadoval, aby boli sumy istiny, úroku a iných poplatkov tvoriace jednu splátku uvedené jednotlivo popri sebe. Takáto požiadavka by mala reálne a praktické opodstatnenie len vtedy, ak by sa istina, úroky a poplatky uhrádzali v iných termínoch splatnosti, v rôznych počtoch splátok a pod. Ak sa totiž jednou splátkou uhrádza aj istina a úrok, potom záväzok je splnený pripísaním sumy úhrady na účet veriteľa. To znamená, že v prípade, ak splátkou sa uhrádza aj istina aj úrok, nemá rozlišovanie danej splátky na časť istina a časť úrok žiadny reálny a praktický význam. Zmluva o pôžičke obsahuje výšku splátky, termín splatnosti ako aj počet splátok. Tieto údaje sú obsiahnuté aj v splátkovom kalendári tvoriacom súčasť zmluvy. Podľa jeho záveru je potrebné kumulovať splnenie podmienok písomnej formy a neuvedenia obligatórnych náležitostí v zmluve, pretože ich kumulácia jednoznačne uvedená v § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy o pôžičke. Domnieva sa, že na naplnenie skutkovej podstaty uvedenej v § 11 ods. 1 písm. a/ je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere nemala písomnú formu a zároveň neobsahovala náležitosti § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1. Žalovaný poukazuje na rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15. V predmetnom rozsudku je odpoveď na prvú otázku, teda či sa pojmy „písomne“ a „iný trvalý nosič“ majú vykladať tak, že zahrňujú nielen text dokumentu podpísaný zmluvnými stranami, ktorý bude obsahovať náležitosti vyžadované v čl. 10 ods. 2 písm. a/ až v/ Smernice alebo aj akýkoľvek iný dokument, na ktorý tento text odkazuje. Čl. 10 ods. 1, 2 Smernice 2008/48 v spojení s čl. III písm. m/ tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Cieľom je zaručiť, aby spotrebiteľ poznal deň, v ktorý je splatná každá splátka úveru. Tento cieľ je naplnený, ak podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Túto svoju povinnosť si žalovaný splnil. Súdny dvor konštatoval, že čl. 10 ods. 2 písm. h/ Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Súdny dvor ďalej konštatoval, že čl. 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s čl. 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Členské štáty by pritom nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný má za to, že Zmluva o pôžičke obsahuje údaj o konečnej splatnosti a obsahuje výšku splátky, termín splatnosti ako aj počet splátok, čo je následne špecifikované v splátkovom kalendári ako súhrnný prehľad. K dohode o zrážkach zo mzdy uviedol, že dohodu o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovacieho inštitútu v zmysle § 551 a nasl. Obč. zák. nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá by spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dohodu o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských zmluvách nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj z toho dôvodu, že zákonodarca v demonštratívnom výpočte neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v § 53 ods. 4 OZ tento zabezpečovací inštitút jednoducho neuvádza. Žalovaný ako veriteľ nikdy predmetný zabezpečovací inštitút voči žalobkyni a ani iným spotrebiteľom nevyužil a vzhľadom na legislatívne zmeny s účinnosťou od júna 2014 ani nevyužije, pretože realizáciu predmetného zabezpečenia ex lege zakazuje právny predpis (§ 5a zákona č. 250/2007 Z.z.) a teda predmetné ust. v Zmluve o pôžičke sa stalo obsolentným a zo zákona stratilo účinnosť. Rozhodcovská doložka, tak ako je formulovaná, nebráni spotrebiteľovi v ochrane jeho práv na všeobecnom súde v prípade, ak sám začne konanie na všeobecnom súde. Rozhodcovská doložka nebráni spotrebiteľovi v ochrane práv ani v prípade, ak konanie začne na rozhodcovskom súde dodávateľ, nakoľko vnútroštátne právo zaručuje preskúmateľnosť rozhodcovského rozsudku všeobecným súdom. Neexistuje ani žiadny domáci ani komunitárny právny predpis, ktorý by vylučoval rozhodcovské riešenie sporov v spotrebiteľskom práve v celom rozsahu. Neexistuje ani právna norma zakazujúca alebo vylučujúca rozhodcovské riešenie sporu v prípade vymáhania pohľadávky dodávateľa vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy. Existuje len zákaz formulácie rozhodcovskej doložky takým spôsobom, ktorý vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s

dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. V prípade sporov začatých zo strany spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo domáhať sa ochrany na rozhodcovskom alebo všeobecnom súde. V prípade sporov začatých zo strany dodávateľa má tento rovnaké právo. Žalovaný poukazuje na domácu právnu úpravu podľa § 53 ods. 4 písm. r/ OZ. Žalovaný tvrdil a tvrdí, že svoju textáciu sporného ustanovenia zmluvy v plnom rozsahu podriadil tomuto zákonnému obmedzeniu. Ak je teda obom zmluvným stranám rovnocenne daná možnosť voľby medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, je logické, že právomoc súdu založí ten účastník, ktorý sa ochrany domáha ako prvý. Ak sa však domáha ochrany svojich práv dodávateľ, má právo obrátiť sa na rozhodcovský súd a spotrebiteľ je povinný voľbu rešpektovať. Aj v tomto prípade má spotrebiteľ osobitnú možnosť podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku na všeobecnom a dokonca aj návrh na zastavenie exekúcie. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku poukazoval okrem obsahu rozhodcovskej doložky aj na jej umiestnenie, s čím žalovaný nesúhlasí, nakoľko v zmysle inkorporačnej doložky sa VOP považujú za súčasť Zmluvy o úvere. Zmluvná pokuta je legitímnym nástrojom veriteľa zabezpečiť si splnenie povinností vyplývajúcich zo zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o pôžičke. S poukazom na § 544 ods. 2 OZ bola zmluvná pokuta dojednaná písomne - bola súčasťou VOP, ktoré sa v zmysle inkorporačnej doložky považujú za súčasť Zmluvy o úvere. K naliehavému právneho záujmu uviedol, že rozhodnutie súdu o neplatnosti zmluvných podmienok, ktoré žalobcovi neprináša žiadnu pozitívnu zmenu s ohľadom na výšku jeho záväzku, je rozhodnutím vydaným v rozpore s ust. § 137 písm. c/ CSP. Jediné, na čom má dlžník právny záujem, je výška a splatnosť jeho dlhu. Rozhodcovská doložka nemôže mať objektívne vplyv na výšku záväzku. Dohoda o zrážkach zo mzdy - žalovaný ako veriteľ nikdy predmetný zabezpečovací inštitút voči žalobcovi a ani iným spotrebiteľom nevyužil a vzhľadom na legislatívne zmeny s účinnosťou od júna 2014 ani nevyužije. Ustanovenia o zmluvnej pokute - neboli voči žalobcovi uplatňované, resp. nepreukázal žiadnu ujmu, ktorá by mu ich uplatnením bola spôsobená. Ak by žalovaný uplatnil výlučnú rozhodcovskú doložku, uplatnil Dohodu o zrážkach zo mzdy alebo uplatnil ustanovenia o zmluvnej pokute, mal by žalobca na vyslovení neplatnosti týchto podmienok nepochybne právny záujem.

3. Žalobkyňa sa k odvolaniu nevyjadрила.

4. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov odvolania podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z., (ďalej len CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku o zamietnutí žaloby v časti podľa 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdiť z týchto dôvodov:

5. Na základe preskúmania rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci, dospel k správny skutkový záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne skutkovo i právne posúdil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi, ako aj s právnym posúdením veci v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 CSP na ne v plnom rozsahu poukazuje.

6. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa už v odôvodnení rozsudku náležitým spôsobom vyporiadal so všetkými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolateľ prezentoval už počas konania pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto v odpovedi na vznesené námietky odvolateľa odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

7. V prípade námietok žalovaného voči právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie treba považovať za správny záver, podľa ktorého údaje obsiahnuté v tzv. formulárovej zmluve nezodpovedali požiadavkám kladeným na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v rámci citovaných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a taktiež konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, možno dospieť len k tomu záveru, že takéto náležitosti sú obligatórnymi (povinnými) náležitosťami s následkom v podobe považovania poskytnutého úveru za úver bezúročný a bez poplatkov. Účelu úpravy spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana ako slabšieho účastníka právneho vzťahu) zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý každý z údajov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených položiek teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k poplatkom. Na základe uvedeného preto správne súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá účastníkmi

konania neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru ako to vyžaduje ust. zákon o spotrebiteľských úveroch, pričom ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, a preto je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

8. K poukazu na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 zn. C-42/15 odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 4. júla 2006, C-212/04 Adeneler, v ktorom uviedol, že povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva (pozri analogicky rozsudok zo 16. júna 2005, Pupino, C-105/03, Zb. s. I-5285, body 44 a 47). Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho, toto právo prináleží len vnútroštátnym súdom.

9. V prípade konfliktu medzi smernicou EÚ a slovenským zákonom sa automaticky neuplatní smernica. V takom prípade musí vnútroštátny súd skúmať, či môže smernici priznať priamy účinok, a ak jej priamy účinok poskytnúť nemôže tak, či jej môže priznať nepriamy účinok (teda vykladať zákon eurokonformne), alebo či jej takýto nepriamy účinok priznať nemôže.

10. V danej veci ide o spor medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli smernici priamy účinok. Súdy preto musia skúmať danosť nepriameho účinku smernice a teda, či môže podľa vnútroštátnych výkladových metód vykladať vnútroštátne právo (zákon) eurokonformne.

11. Slovenské súdy v konštantnej judikatúre potvrdenej Najvyšším súdom SR opakovane konštatovali a vyložili, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje členenie splátok na splátky úveru, splátky poplatkov a splátky úverov, a uvedenie zrozumiteľným údajom konečnej splatnosti úveru.

12. Súdy sú viazané zásadou právnej istoty vyjadrenou v článku 2 ods. 2 CSP, ktorá vyžaduje, aby spor v rovnakej veci bol rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

13. K námietke o nutnosti kumulatívneho splnenia podmienok písomnosti zmluvy a nedostatku náležitostí pre konštatovanie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru odvolací súd uvádza, že predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu

k podstatným náležitostiam právneho úkonu - zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcim jednak z ust. § 497 Obchodného zákonníka a jednak z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ zmluva uzavretá medzi stranami niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. s odkazom na § 9 ods. 2 neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma. Nastáva tak následok predpokladaný v § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Uvedený výklad zodpovedá zmyslu a účelu zákona č. 129/2010 Z. z., ako vyplýva aj z dôvodovej správy k následnej novelizácii zákona o spotrebiteľských úveroch vykonanej zákonom č. 352/2012 Z. z., podľa ktorej precizáciou normatívneho textu sa dosiahol pôvodný zámer predkladateľa stanoviť určité dôsledky porušenia povinností ustanovených týmto zákonom. Jedná sa o súčasť dôslednej ochrany slabšej zmluvnej strany - spotrebiteľa a je transpozíciou všeobecnej požiadavky smernice 2008/48/ES na stanovenie účinných, primeraných a odrážajúcich sankcií. Tento mechanizmus by mal motivovať veriteľa a zároveň prinášať spotrebiteľovi finančnú výhodu v prípade pochybenia veriteľa.

14. K námietke o rozhodcovskej doložke odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie napadnutého výroku súdom prvej inštancie v bodoch 42. a 43. rozsudku týkajúce sa iluzórnej možnosti voľby súdu spotrebiteľa v prípade súdneho uplatnenia nároku dodávateľom, umiestenia rozhodcovskej doložky do predtlačenej Všeobecných obchodných podmienok dodávateľa a nie do vlastného textu zmluvy, rozpor so zásadou poctivého obchodného konania fakticky silnejšieho dodávateľa. K uvedeným dôvodom okrem konštatovania ich správnosti nemá odvolací súd viac čo dodať. Súd prvej inštancie sa komplexne vypořiadal s námietkami odvolateľa v odvolaní.

15. K námietke o dohode o zrážkach zo mzdy a nesprávnosti jej posúdenia ako neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka odvolací súd uvádza, že odvolateľ v odvolaní sám zisťuje nesprávnosť svojho záveru konštatovaním, že v citovanom ustanovení § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka ide o demonštratívny teda príkladný výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. Výslovné

neuviedenie dohody o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky v citovanom ustanovení nemožno považovať za dôvod, pre ktorý by v jej prípade nemohlo ísť o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku v bode 47 vyslovil, na základe akých zistených dôvodov dohoda o zrážkach zo mzdy svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech žalobkyne a prečo nejde o individuálne dojednanie, na ktoré dôvody odvolací súd v súvislosti s odvolacou námietkou v celom rozsahu odkazuje.

16. Rovnako správne sa súd prvej inštancie vysporiadal s otázkou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ktorú správne (v zmysle 470 ods. 2 veta prvá CSP) posudzoval podľa procesného predpisu účinného v čase podania žaloby § 80 písm. c/ O.s.p. Konštatoval existenciu naliehavého záujmu žalobkyne z dôvodu potreby právnej istoty ohľadom svojho postavenia voči žalovanému dodávateľovi. Žalobkyňa - spotrebiteľka potrebuje mať právne vyriešenú otázku, aký je jej skutočný peňažný dlh voči žalovanému nad rámec poskytnutých peňažných prostriedkov, akým spôsobom je žalovaný oprávnený pohľadávku voči nej uspokojiť vzhľadom na existujúce dojednanie o zrážkach zo mzdy a na ktorom súde je žalovaný oprávnený uplatňovať svoj nárok na peňažné plnenie voči nej.

17. Žalobcom uplatnené dôvody odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie potom nebolo možné považovať za opodstatnené, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

18. Súd prvej inštancie rozhodol správne aj o náhrade trov konania.

19. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

20. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu potvrdil napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby sčasti tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 251 CSP. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná, a preto jej v zmysle § 255 ods. 1 CSP v zásade patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Zo spisu však nevyplynuli žiadne odôvodnené a preukázané trovy žalobkyne v zmysle § 251 CSP, preto odvolací súd rozhodol, že jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

22. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).